

Minister Aktywów Państwowych

BM.I.053.136.2024

IK: 990659

Warszawa, 29 lipca 2024 r.

**Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej udzielam odpowiedzi na interpelację K10INT3730, Pana Piotra Górnikiewicza, Posła na Sejm RP, z dnia 11 lipca 2024 r. w sprawie modernizacji oświetlenia przestrzeni publicznej na majątku będącym własnością spółek.

Na wstępie chciałbym wyjaśnić, że realizacja Programu „Rozświetlamy Polskę” nie znajduje się we właściwości Ministra Aktywów Państwowych, a co za tym idzie Minister Aktywów Państwowych nie posiada uprawnień do podjęcia działań, o których mowa w wystąpieniu.

Począwszy od 5 lipca 2024 r. nadzór nad realizacją Programu sprawuje Minister Finansów - minister właściwy do spraw finansów publicznych - w miejsce Prezesa Rady Ministrów, który dotychczas nadzorował realizację Programu, co wynika z uchwały nr 74 Rady Ministrów z dnia 5 lipca 2024 r. zmieniającej uchwałę w sprawie ustanowienia Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych (RM-06111-81-24).

Niezależnie od powyższego Ministerstwo Aktywów Państwowych wychodząc naprzeciw oczekiwaniom samorządu terytorialnego występowało do spółek sektora elektroenergetycznego z prośbą o odniesienie się w kwestii modernizacji oświetlenia ulicznego. Dodatkowo analogicznie do sygnalizowanych przez Pana Posła wątpliwości Ministerstwo Aktywów Państwowych zorganizowało pod koniec czerwca 2024 r. spotkanie ze spółkami energetycznymi będącymi właścicielami infrastruktury oświetleniowej w przedmiotowej sprawie.

Z przedstawionych informacji wynika, że spółki oświetleniowe wielokrotnie analizowały zapisy Regulaminu Naboru wniosków w Programie Inwestycji Strategicznych pn. „Rozświetlamy Polskę” (dalej: Program), aby możliwie jak najbardziej ułatwić beneficjentom swoich usług udział w przedmiotowym Programie. Spółki te są świadome istotności świadczonej usługi i jej społecznego wpływu i tym samym podejmują aktywne działania w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu. Podczas podejmowania kluczowych decyzji uwzględniają rozmaite interesy społeczne, w tym zapewnienie bezpieczeństwa, aspekty środowiskowe, a także zmniejszenie energochłonności instalacji oświetleniowych jako aspekt ekonomiczny. Kierując się powyższymi zasadami ww. spółki przeprowadziły spotkania i rozmowy z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego (dalej: JST) celem wypracowania optymalnych dla obu stron rozwiązań. Na tej podstawie niektóre spółki opracowały zasady i warunki udostępniania i przekazywania prawa do dysponowania majątkiem należący do spółek na potrzeby realizacji Programu. Dodatkowo niektóre spółki:

- przygotowały dedykowany projekt umowy najmu i udostępniono go Beneficjentom Programu, gdzie określono jednostkową stawkę ryczałtową za wynajem jednej oprawy oświetleniowej. Umowa ta daje JST prawo do dysponowania wynajętym majątkiem na potrzeby realizacji Programu;
- określiły metodologię wykupu przez spółkę oświetleniową modernizowanego majątku po upływie okresu najmu, polegającą na zwrocie wkładu własnego

Beneficjenta (zgodnie z regulaminem: % brutto wartości inwestycji pomniejszonego o wartość odpisu amortyzacyjnego).

Na podstawie powyższych warunków, część JST zadeklarowało wolę wynajęcia nieenergooszczędnych opraw oświetlenia drogowego, stanowiących własność spółek, celem przeprowadzenia ich modernizacji zgodnie z Regulaminem Programu.

Jednocześnie spółki odniosły się do zarzutu, że proponowana współpraca nie uwzględnia interesu obu stron i ekwiwalentności świadczeń, a przede wszystkim poszanowania zasad wydatkowania środków publicznych. Spółki zaznaczyły, że zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Finansach Publicznych wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. Celowość we wskazanym przepisie dotyczy zasadności i przydatności czyli – innymi słowy – słuszności wydatku ocenianego przez pryzmat celu i zadania publicznego, któremu ma służyć. Zaś oszczędność jako zasada gospodarki finansami publicznymi służyć ma minimalizacji kosztów związanych z realizacją określonych zadań jednostek sektora finansów publicznych, z której wynika potrzeba dokonywania wyborów pomiędzy różnymi sposobami realizacji założonych celów. Potrzeba dokonywania wydatków w sposób celowy i oszczędny równoważona jest jednak z zasadą uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów (zasada efektywności) oraz z zasadą optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów (zasada skuteczności lub zasada współmierności). Zasada efektywności odwołuje się do oceny sprawności prowadzenia gospodarki finansowej jednostki przez pryzmat poniesionych nakładów. Zróżnicowane możliwości finansowe, którymi dysponują jednostki, rzutują na odmienną skalę ich działalności, jednak zasada efektywności domaga się prowadzenia jej w sposób wydajny i ekonomiczny. Tym samym JST dokonując własnej analizy spełniania powyższych kryteriów zobowiązane są wziąć pod uwagę szereg kwestii związanych z inwestycją, w tym w szczególności wysokość czynszu najmu, planowany poziom nakładów z własnych środków oraz oczekiwany zwrot nakładów w porównaniu z wysokością kosztów dokonania własnych inwestycji. W opinii spółek w tej kwestii należy brać pod uwagę wszystkie wyżej wymienione aspekty prawne i kierować się wyższym dobrem. Modernizacja istniejących nieenergooszczędnych opraw oświetleniowych na nowoczesne, energooszczędne oświetlenie LED, oprócz poprawy efektywności energetycznej, pozwoli JST również na racjonalizację zużycia energii elektrycznej. JST uzyska nie tylko oszczędności finansowe dzięki zmniejszeniu zużycia energii elektrycznej przeznaczanej na cele oświetleniowe, ale również nastąpi zmniejszenie kosztów utrzymania (napraw) infrastruktury oświetleniowej.

Zdaniem spółek zaproponowane przez nie rozwiązania prawne i finansowe zabezpieczają interesy obu stron umożliwiając JST dysponowanie środkami dotacyjnymi w celu modernizacji infrastruktury oświetleniowej. Strategia ta zarówno nie powoduje narażenia władz Spółki na zarzut działania na szkodę spółki jako właściciela majątku, a jednocześnie, zgodnie z przepisami prawnymi, umożliwi JST realizację modernizacji oświetlenia na ich terenach w ramach otrzymanego dofinansowania z Programu na warunkach ekwiwalentności świadczeń.

Z poważaniem
Z upoważnienia Ministra Aktywów Państwowych
Robert Kropiwnicki
sekretarz stanu
dokument podpisany elektronicznie
990659.3544114.2829802

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów